

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPESTA, VII., ILKA-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 47—82.
MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3-50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

Urzitorii războiului măturați

— După căderea ministrului de externe francez, urmează cea a miniștrilor de externe rus și englez? —

Amsterdam, 15 Oct. — Pare că demisiunea ministrului de externe francez, Delcasse, va fi urmată și de retragerea colegilor lui de acelaș resort, din Anglia și Rusia, cari toți trei sînt făcuți răspunzători pentru falimentul politicii Ententei în Balcani.

Din Londra se telegrafiază că secretarul de stat dela externe Sir Grey a fost primit într-o audiență extraordinară de regele Angliei. În aceasta audiență, Sir Grey și-ar fi prezentat demisia. Regele și-a rezervat dreptul să hotărească mai târziu asupra acestei demisiuni.

Între guvernele Ententei urmează acum serioase tratative. Guvernele franceze și rusești cer cu stăruință îndepărtarea lui Sir Grey, pe care îl consideră

ca adevăratul vinovat al eșuării proiectelor Ententei în Balcani, căci Sir Grey a condus exclusiv tratativele cu statele balcanice, fără să țină seamă de orientările date de guvernul francez și rus.

Stokholm, 15 Octombrie. — Ministrul de externe Sasonov a prezentat țarului la cartierul general, demisia din postul său. Retragerea lui Sasonov dela conducerea afacerilor străine ale Rusiei se poate considera ca fapt împlinit.

În acelaș timp se confirmă oficios de către agenția rusă „Vestnik“ despre demisia ministrului de interne al Rusiei, prințului Scerbatov, și înlocuirea lui prin șambelanul Kvastov.

Luptele de eri între bulgari și sîrbi

Geneva, 15 Octombrie. — Din Londra se comunică: Telegramele sosite din Niș anunță că primul atac bulgar a avut loc pe linia ferată de a lungul cursului de sus al râului Timoc. Se evaluează forțele bulgare cari au luat parte la acest atac la 50-60.000 soldați la care se mai adaugă încă vre-o 10.000 comitagii din Macedonia. Atacul a venit prin surprin-

dere și cu forțe atât de mari, încât avangposturile sârbești au trebuit să se retragă în grabă din toate punctele. Trupele bulgare după ce au trecut granița sârbă, și-au mărit frontul de atac. Bulgarii sînt prevăzuți cu o puternică artilerie de care se folosesc într-o măsură largă.

Puterile centrale salută acțiunea Bulgariei

Berlin, 15 Oct. — Cu privire la proclamația de război a regelui Bulgariei „Lokalanzeiger“ scrie:

»Avem acum un nou aliat. De eri dimineată, Bulgaria se află în stare de război cu Serbia. Poporul bulgar, care mai mult decât odată și-a arătat vitejia și vrednicia lui în război, ar fi trăit cu drag mai departe în pace, dacă numai vecinul lui reu ar fi vrut. Bulgaria se află

în aceeaș situație ca și noi la izbucnirea focului mondial. Noul aliat nu numai că va lupta cu noi, ci și va birui cu noi.

Viena, 15 Oct. — Ziarele de aci publică un apel adresat populației vieneze ca să se adune de seară în fața primăriei, și de acolo într-un cortegiu impozant să pomească la ambasada bulgară, pentru a exprima simpatiile calde noului aliat.

Blamajul Ententei în Balcani

Zürich, 15 Oct. — Din Londra se anunță: mai mulți deputați liberali englezi au decis să prezinte Camerei comunelor o propunere în sensul că guvernul englez

să fie provocat să institue o comisiune de anchetă asupra felului cum a fost pregătită expediția și acțiunea Ententei la Dardanele.

DIN ROMÂNIA

Un an după coborîrea Lui în pămînt...

Profesorul Neculaie Iorga, cu prilejul aniversării unui an dela moartea Regelui Carol, scrie următoarele în »Universul« sub titlul »Ziua dela Argeș« (29 Septembrie st. v.):

»Un an după coborîrea în pămînt a rămășițelor aceluia care a fost regele Carol I al României, la mormîntul său din Argeș au venit pentru îndeplinirea rugăciunilor cerute de datina țării urmașul său, familia regală, cei ce înfățișează astăzi ori au înfățișat în trecut Statul român și câțiva alții. Pe piatra fără inscripție, care așeapla pare-că însemnările unui viitor apropiat, flori multe se revărsaseră și dădeau în mijlocul aurului greu, trivial, din biserica refăcută, impresia unui colț de seninătate pașnică, de adevărata natură, așa cum a dorit acest Rege care numai la coborîrea în mormînt a voit să se știe că era un om și cât era de om.

Dar trebuia să se aducă altceva decât doliul protocolar al celor dintăiu oameni în viața României. Mormintele au și ele așteptări dureroase, nerăbdări cumplite, sete de fapta pe care cel înmormîntat n-o mai poate îndeplini. Și la Argeș se cuvenia să aducem roadele vieții unui an într-un timp când din 12 luni se poate face un secol.

Și ce-am adus! Discordii interne, neîncrederea unuia în altul, cele mai cumplite învinuiri reciproce, amenințări de revolte și șoapte de conspirații. Așa de mult ne vedeam unii pe alții, și ne vedeam astfel, în cât uitam de Dînsul, de Regele nostru de ieri...

Și orice solie s'ar aduce unui mormînt răspunsuri vin din adâncimile lui. Răspunsuri au venit și de supt piatra de mormoră din Argeș, goală de toată goliciunea unui an pierdut, în toate, de toți.

Acțiunea grupărei războinice

Comitetul »Federației Unioniste« s'a întrunit la d. Nicolae Filipescu și a hotărît crearea cât mai repede a unui club central.

Inaugurarea clubului va fi prilejul unei expuneri amănunțite a situației.

Se vor convoca apoi două mari adunări naționale.

MERSUL RĂZBOIULUI

Prăbușirea ațăătorului războiului în Franța

— In jurul demisiunii ministrului de externe francez Delcassé. — Mari perderi rusești la Tarnopol și Dünaburg. — Lupte violente pe frontul francez. — Atacuri italiene respinse. — Noul războiu sârbo-bulgar. — Armatele aliate cuceresc forturile sârbești de a Pozarevaț. — Neutralitatea Greciei. — Situația la Dardanele. —

Părerea generală în cercurile diplomatice este că retragerea ministrului de externe francez, Delcasse este evenimentul cel mai important de astăzi în războiul european. Un diplomat din Viena a declarat:

— Prăbușirea lui Delcasse, cel mai înverșunat dintre ațăătorii războiului — înseamnă o ușurare pentru întreaga situația politică europeană. E o zdruncinare a partidului războinic din Franța și din întreaga Ententa, o întărire a politicii prudente și de expectativă în țările neutrale și în deosebi în Balcani, o întărire a pozițiunii acelor bărbați de stat din România, și Grecia cari s'au pronunțat contra unei alăturări de împătrita înțelegere.

Delcasse este cunoscut ca provocatorul războiului, în înțelegere cu ambasadorul Rusiei la Paris Isvolski.

Ziarul parizian »Temps« anunță că la consiliul de ministrii francez, primul ministru Viviani, a citit scrisoarea lui Delcasse, în care arată că se retrage din cauza deosebilor de vederi ce există între dînsul și ceilalți miniștri în ce privește politica externă și mai ales politica Ententei în Balcani.

Și în Camera franceză a venit în discuție cauzele demisiei lui Delcasse.

Când Viviani a declarat că Delcasse se retrage din motive de sănătate, mai mulți deputați nu l'au crezut pe cuvînt și au cerut să citească textul demisiunii lui Delcasse. Viviani a răspuns că nimene nu-l poate obliga la aceasta.

Deputatul Painleve a repetat totuși că între guvern și Delcasse au existat diferențe în ce privește expediția din Salonik. Dînsul a întrebant:

— De ce guvernul n'a lucrat mai iute în Balcani? Ați fost surprinși de hotărîrea Bulgariei, de neutralitatea României și Greciei.

Deputatul regalist Delahay a pus capăt discuției prin observația că există pentru Ententa numai două primejdii: Unitatea Germaniei și dezbinarea Franței.

Fapt e, că prin căderea lui Delcasse, se face primul pas de către Franța pentru crearea unei baze pentru tratativele de pace — ce nu mai sînt prea îndepărtate. Știut este că Delcasse era nicul bărbat de stat cari de zeci de ani mereu ațita ura Franței contra Germaniei și încă activitatea lui diplomatică urmărea numai izolarea Germaniei și înfrîngerea ei, ca o răzbunare a războiului de la 1871, când Franța a fost învinsă, prin pierderea Alsaciei și Lorenei.

Prin îndepărtarea lui Delcasse, pare că demonul cel rău a fost isgonit, și că

se poate porni la crearea unui viitor de pace.

Trecând acum dela terenul diplomatic la terenul militar, constatăm că pe frontul rusec — nu mai au loc lupte de dimensiuni prea mari. Un atac rusec mai important la vest de Tarnopol a fost respins, iar armatele germane au respinși pe ruși din alte pozițiuni în jurul Dunaburgului.

Iată acum și textul comunicatelor oficiale dela 14 Octombrie, despre luptele de pe frontul rusec:

Dușmanul a atacat eri pozițiunea noastră la vest de Tarnopol. El a pornit la asalt în trei rînduri strînse, soldații din primul șir erau prevăzuți numai cu scuturi. Trupele noastre au respins pe ruși, cari au suferit mari perderi. Altfel nimic deosebit pe frontul de nord-est.

Höfer, maresal locot.

Comunicatul german anunță:

Armata lui Hindenburg a aruncat pe ruși dintr'o alta pozițiune la apus și la sud-vest de Iluxt, a făcut 650 prizonieri, capturând și 3 mitralieze. Atacuri rusești la vest și sud-vest de Dunaburg au fost respinse.

La armata prințului Leopold al Bavariei și generalului Linsingen: nimic nou.

Trupele germane din armata generalului conte Bothmer au luat localitatea Hajvoronka (la sud de Burkanov) — aruncând pe ruși dincolo de Stripa.

Șeful Statului major.

LUPTELE DIN APUS

— Germanii recuceresc înălțimele dela Souchez, făcând 400 prizonieri. — Vehemente atacuri engleze. — Bombardarea Londrei de un grup de Zeppelinuri. — Acțiunea submarinelor germane. —

Despre nouile lupte de pe frontul francez, comunicatul german dela 14 Octombrie anunță:

În vreme ce monitoarele dușmane au bombardat fără succes coasta belgiană, la Vestende, iar artileria dușmană pozițiile noastre dela Ipern, englezii au trecut la atac pe întreg frontul între Ipern și Loos folosind nori de fum și de gaze, atac care

a eșuat cu totul. În mai multe locuri norii de fum s'au întors spre tranșeele dușmane. Numai la nord-est și est de Vermelles au putut englezii să puie picior în tranșeele noastre avansate, din cari au și fost alungați în cea mai mare parte cu granate de mână. Cinci atacuri, fără folosirea de nori de fum, dar cu forțe puternice contra pozițiilor noastre la vest de Hulluch au fost respinse cu grele perderi pentru dușman. — La sud de Angres am luat dela dușman într'un contra atac 2 mitralieze.

La curățirea micilor adăposturi, ce le mai țineau francezii pe înălțimele la răsărit de Souchez, au rămas 400 francezi în mâinele noastre. — În Champagne, francezii au continuat cu cea mai extremă înverșunare atacurile lor de ambele părți ale satului Tahure. Cinci atacuri la sud, două la nord de strada Tahure-Souain, s'au prăbușit sub grele perderi pentru dușman. Atacuri de noapte au fost înăbușite în germene de focul artileriei noastre. Pe înălțimea Combres, am aruncat în aer tranșee dușmane de 120 metri lungime. În Vosgi, francezii au încercat să recucerească poziția dela Schratzmännle, ce am luat-o la 12 Octombrie. Aproape de obstacolele noastre s'a prăbușit atacul lor.

Șeful Statului major.

Londra iarăși bombardată de un grup de Zeppelinuri

Berlin, 14 Oct. — Comunicatul de azi al Șefului amiralității germane anunță că flota noastră aeriană a bombardat în noaptea de 13 spre 14 Octombrie orașul Londra și împrejurimele, apoi bateriile dela Ipzwich, docurile de la Londra, conductele de apă dela Hampton, aruncând peste toate un mare număr de bombe incendiare și explozibile. Observatorii noștri din Zeppelinuri au constatat efectul acestor bombardări căci s'au iscat multe incendii și explozii. Cu tot atacul strașnic al bateriilor engleze — Zeppelinurile s'au întors neatinse pe teritoriul german.

— Din partea Angliei se dă următorul comunicat asupra bombardării Londrei: Eri seară o parte din Londra a fost bombardată de Zeppelinuri cu bombe explozibile și incendiare. S'au înregistrat puține pagube. Câteva incendii au fost îndată stinse. Au fost vătămate câteva clădiri publice. Au fost omorîte 8 persoane, 2 femei și 6 bărbați, iar 34 au fost rănite.

— Submarine germane au scufundat vaporul englez de poștă »lunnan« de 6474 tone și vaporul englez »Ajax« de 7040 tone, iar în Marea mediterană a fost scufundat un vapor de transport englez cu trupe engleze, un vapor englez de 6500 tone care pornea spre Lemnos cu cărbuni, și un vapor englez cu material de război »Apollo« ce pornea din Malta spre Port Said.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— Atacuri italiene respinse. — Acțiunea Italiei în Balcan. —

Pe ziua de 14 Octombrie, au avut loc lupte destul de violente pe frontul italian. Trupele austro-ungare au câștigat în unele locuri oare-cari avantagii strategice.

Raportul lui v. Höfer dela 14 Octombrie anunță următoarele lupte noi de pe frontul italian:

Dușmanul a întretinut un foc viu de artilerie contra pozițiilor noastre dela Lavarone și Folgaria și contra unor puncte de sprijin dela frontul Dolomiților. Un batalion de Alpini care a înaintat spre o poziție a noastră la sud de Rina, a fost gonit de focul nostru de artilerie. Pe frontul ținutului de pe coastă am ocupat în regiunea Javorcek o bucată din tranșeele italiene. Două atacuri italiene contra muntelui Mrzli Vrh, cari după o vehementă pregătire de artilerie s'a apropiat până de obstacolele noastre — au fost respinse. Pe celelalte părți ale frontului dela Isonzo, ca de obicei: foc de artilerie.

Höfer, mareșal locot.

— Prim ministrul italian s'a întors de pe front. După ziarul »Secolo« e lucru sigur că Salandra a conferat cu Regele Italiei și cu șeful statului major Cadorna, despre acțiunea Italiei alături de celelalte puteri ale Ententei în Balcani.

— Un general italian a sosit la Salonic și s'a consfățuit cu șeful statului major al trupelor Entente.

Presa italiană cere energic ca Italia să se grăbească să ia parte la operațiile în Balcani.

— Camera italiană se va întruni la sfârșitul lui Octombrie și sesiunea va ține până la finele lui Decembrie.

RAFUALA CU SERBIA

— Al treilea războiu sârbo-bulgar. — Unde au loc luptele între sârbi și bulgari. — Trupele aliate cuceresc fortificațiile la sud de Belgrad și din jurul orașului Pozarevac. —

Pe ziua de 14 Octombrie, a venit și din partea Bulgariei confirmarea știrea că războiul cu Serbia este fapt împlinit. Un manifest al Regelui Bulgariei anunță că armatele bulgare în unire cu armatele puterilor centrale — vor ataca împreună pe dușmanul comun: Serbia.

Este dar al treilea război ce-l poartă Bulgaria contra Serbiei în curs de trei decenii. Acest război va fi o problemă destul de grea și pentru Bulgaria, căci terenul de luptă este foarte greu și se mai complică prin faptul că bulgarii vor avea de luptat nu numai cu sârbi ci și cu trupele Ententei. Granița Bulgariei în spre Serbia are o lungime de 450 kilometri. Ofensiva Bulgariei contra Serbiei se va concentra în valea Morava și Varda.

Armata Serbiei este prea mică ca să poată rezista la un atac viguros venit

și dela apus și dela răsărit, și de la miază noapte.

Rămâne acum de văzut de ce natura va fi ajutorul Ententei adus Serbiei. La Salonic continuă debarcarea de trupe engleze, franceze, senegaleze și zua-ve. După o știre neconfirmată încă ar fi sosit la Niș trupe din Salonic.

Despre felul cum s'au desfășurat luptele cu sârbii, comunicatele dela 14 Octombrie anunță:

Trupele noastre au luat cu asalt, înaintând din spre Belgrad la miazăzi, pozițiile întărite ca niște cetăți de pe munții Erinobrdo, Cunak și Strazara. Dușmanul, care după mărturisirea prizonierilor, a avut porunca să se mențină în acele pozițiuni până la ultimul om, s'a retras apoi într'o fugă dezordonată în spre muntele Avala și în regiunea la răsărit de acest munte. Perderile lui sînt extraordinar de mari. Artileria noastră grea a avut — ca în toate operațiile războinice de acest fel — o parte glorioasă în acest succes. Tot așa de favorabil decurge atacurile aliaților noștri pe cursul de jos al Moravei. Trupele aliate au smuls dela dușman fortificațiile de pe frontul de răsărit, de apus și de miazănoapte al orașului Pozarevac.

Höfer, mareșal locot.

Comunicatul german anunță:

La sud de Belgrad, trupele noastre înaintează mai departe. Forturile la vest, nord-est și sud-est de localitatea Pozarevac prefăcută în cetate, au fost luate de trupele noastre.

Șeful Statului major.

Starea de război între Bulgaria și Serbia

»Corespondența politică, din Viena, află dela ambasada bulgară, că trupele sârbești au trecut granița bulgară, la 12 și 13 Octombrie la Kustendil, Trn și Bjelogradzik, atacând trupele bulgare. S'au încins lupte îndârjite. În urma acestei invaziuni, guvernul bulgar declară că dela 14 Octombrie, 8 dimineată se află în stare de război cu Serbia.

— Reprezentantul Bulgariei la București, dr. Radev a comunicat eri prim ministrului român Brătianu și ministrului de externe Porumbaru, că Bulgaria a declarat război Serbiei. În acelaș timp dr. Radev a declarat în numele guvernului său, că Bulgaria va păstra atitudinea amicală față de România.

— Ziarul italian »Secolo« află din București, că bulgarii au început Mercuri după amiază să bombardeze localitatea sârbă Kobinjca. Trenul sîrbesc care a adus munițiuni la Zajecar, a fost distrus de granatele bulgare, tot așa și stația Tabakovics. Trupele bulgare au atacat apoi pe sârbi la Knjazevac luând și pozițiile dela Pirov. Dimineata, sîrbii au reușit să reocupe aceste pozițiuni. Generalul englez Hamilton a sosit la Niș.

După o alta știre, bulgarii au atacat pe sârbi și la Vranja.

— Turcii au concentrat două divizii în regiunea Sulli, pentru a ajuta pe bulgari, contra unei debarcări de trupe anglo-franceze la Dedeagats.

— Toate ziarele bulgare opoziționale chiar cele rusofile, declară acum necesitatea unirei tuturor bulgarilor — și că azi cu toții trebuie să organizeze victoria Bulgariei.

— Ziarele italiene sînt informate că albanezii și cuțovlahii simpatizează cu bulgarii și că elemente bulgare, mohamedane, ațită pe albanezi contra Serbiei și Muntenegrului.

Proclamație de război a țarului Ferdinand

Agencia telegrafică bulgară oficioasă anunță: Un manifest regal cheamă poporul și armata la apărarea patriei pângărită de un vecin perfid și pentru eliberarea fraților cari zac sub robia sîrbească. Manifestul amintește silințele ce le-a depus regele și guvernul pentru menținerea păcii, silinți cari aveau de scop să realizeze idealul poporului bulgar pe calea neutralității și să obție recunoașterea de partea ambelor grupări beligerante a nedreptății ce s'a făcut Bulgariei prin împărțirea Macedoniei, a cărei cea mai mare parte, după admiterea Ententei și a puterilor centrale se cuvine să aparțină Bulgariei.

»Vom ataca pe Sârbi în acelaș timp cu vitezele armate ale puterilor centrale — încheie manifestul regelui Bulgariei.»

Bulgarii cred în victoria germanilor

Comentând ultimul gest al Puterilor Înțelegerii față de Bulgaria, oficiosul »ECHO de Bulgarie« spune că ideia celor ce deduc din această, rezultate dezastrose pentru Bulgaria e absolut falsă. Opinia publică bulgară pare că s'a ușurat în urma acestui gest al diplomației celor patru Puteri. Bulgarii își dau seama de situația lor și au o concepție justă despre drepturile lor, ei știu ce vreau și ce pot și sunt inflexibili în urmărirea scopului lor.

Această convingere e un izvor de energie morală. Țara are deplină încredere în guvernul său.

Ultimul dela 21 Septembrie a arătat ce dispoziții nutresc Puterile Înțelegerii față de Bulgaria. A cere regatului Bulgariei să rupă relațiile cu Germania și Austro-Ungaria, atunci când zidul german din Champagne și Flandra nu s'a clintit din loc, în fața unui atac uriaș, atunci mai ales când tunul bubue deja pe Sava și Dunăre, numai la câțiva kilometri de frontiera bulgară, înseamnă a-l îndemna să se sinucidă.

Ce-i cu neutralitatea Greciei?

După o știre din Paris, guvernul sîrb ar fi întrebat guvernul grec, că în cazul când Serbia va fi atacată de Bulgaria, — Grecia va împlini obligațiile tratatului de alianță. Grecia ar fi răspuns că în actualele condițiuni — Grecia nu poate împlini obligațiile alianței.

— Presa engleză are un limbaj foarte violent față de Grecia. »Daily Chronicle« scrie că Ententa nu va tolera mult timp ca Grecia să rămâie neutrală, că îi se va pune un termen guvernului grec, ca să aleagă sau cu Ententa sau contra ei. Flota engleză are mijloace să procedeze contra Greciei.

TURCIA și DUȘMANII EI

Ce anunță comunicatul turc

Bombele turcești au pricinuit grele pierderi dușmanului în sectorul Anaforța. Artileria turcă a distrus la Ariburnu o poziție a unei mitralieze. Un torpilor dușman și baterii dușmane au bombardat fără efect artileria turcă. La Ari Burnu, un atac turc cu granate, prin surprindere — pricinuit grele pierderi în tranșeele dușmane.

Știrile zilei

Cinci zeci de ani dela înființarea institutului pedagogic din Blaj

Azi, Vineri, 15 Octombrie, se împlinesc 50 ani dela înființarea așezământului nostru cultural de frunte din Blaj: »Institutul pedagogic«. Imprejurările acesteia triste de război — nu permit să se dea proporții mai mari acestui jubileu. Profesorii acestui institut s'au hotărât totuși ca într'un cadru restrâns și local să sărbătorească totuși aceasta aniversare printr'un festival care va avea loc Duminecă 17 Octombrie. Pe lângă declamațiuni și cântări executate de orchestra de elevi primul profesor diriginte al acestui institut, d. Gavrița Pop, canonic mitropolitan, va ține o vorbire ocazională. De asemenea și d. n.ii profesori I. F. Negruțiu, director și Ștefan Pop — vor face o reprimă asupra activității acestui așezământ de cultură română.

Ni s'a trimis spre publicare următorul Program:

1. Celebrarea sf. liturghii în Catedrală și predică ocazională, ținută de dr. Ioan Coltor, profesor. După s. liturghie părăstas pentru profesorii și binefăcătorii repausați ai acestui Institut.

2. La orele 10 jum. matineu festival în sala școlii de aplicație.

1. Cuvînt festiv de I. F. Negruțiu, dir.

2. Salutul, Rever. d. Gavrița Pop, canonic mitrop., primul profesor diriginte al acestui Institut.

3. Rugăciune, poezie de N. F. Negruțiu, compusă de Iacob Mureșianu, executat de corul elevilor.

4. Odă ocazională, de Övidiu Hulea, declamație.

5. Momente din istoricul Institutului Pedagogic din Blaj. Dizertație de profes. Ștefan Pop.

6. Doină de I. Mureșianu cor cu solo de tenor.

7. Dascălul de O. Goga, declamație.

8. Mars final, executat de orchestra elevilor.

Viitoarea ședință a Camerei ungare

Pe la o doua jumătate a lunii Noiembrie, se va întruni din nou Camera ungară. Guvernul va prezenta parlamentului proiectul de indemnitate și acele legi menite să puie capăt prin dispoziții penale aspre abuzurilor cu vânzarea articolelor alimentare. De asemenea

se va debate și proiectul de lege despre înființarea unei centrale a institutelor financiare.

Ambasadorul Dr. Dumba

în călătoria lui din Washington spre Viena, s'a oprit la Falmouth (Anglia) pe bordul vaporului Lloyd, și așteaptă acolo până ce vaporul își va continua drumul spre Rotterdam.

Asasinatul declarat ca armă politică

Sub acest titlu citim în »Dreptatea«: »Adevărul« de eri publică, cu literă mică, e drept, și într'un colț de pag. II-a, — cine spune că unor anume îndrăseli lipsește pudcarea? — o scrisoare a bătașului Drumaru-Moldovanu.

Terminând printr'o refragere strategică lupta împotriva țigănișilor vânzători de gazete, d. Drumaru ne anunță că va împuşca pe d. Marghiloman.

Nasăzică, iată-ne ajunși:

Asasinatul făcut armă de luptă, metodă politică, — asasinatul ridicat la manifestarea unei adevărate doctrine sociale. Ceeace prevedeam în ziua când am citit că d. Drumaru va trage la sorti, pentru a-i sparge capul, pe unul din cei trei trădători, Marghiloman, von Busche, Czernin, pentru a împăca patriotismul d-lor: Take Ionescu, Poklievski-Kozie și Filipescu s'a întâmplat.

Dar, e vremea să nu mai privim glumind la isteria d-lui Drumaru, luată în întreprindere de prudenta vitejilor acționiști. Socotim creștinește că nu oca e ceea ce trebuie nenorocitului pacient — și pentru a-l așeza acolo unde datoria morală și filantropia-socială ne impune să îngrijim de cei scăpați peste tiparele normalității din motive strămoșești ori din lipsă de igienă în exercițiile vitale, — facem apel la reprezentantul ministerului public, ca protector al iresponsabililor (art... din codul penal) ca să ia măsurile dictate de lege și de sancțiunea morală a societății.

»Federația unionistă« va stărui cu prestigiul ei ca însuși d-rul Marinescu să se ocupe cu aplicarea tratamentului... Să nu disperăm: statistica ne arată că 50 la sută din cazuri isbutesc. Și apoi, d. Drumaru are o constituție robustă și, după toate aparențele, nu suferă de inimă și — sigur, nici de stomac.

Un român falsificator de bani arestat la Viena

La Viena a fost arestat pentru încercarea de a falsifica bani tinărul român Constantin Dumitrescu, de 25 de ani, originar din Craiova, și care pretinde că e electrotehnician și se află în acest oraș pentru studii. La Viena a venit în cursul lunii Iulie.

Iată cum a atras bănușelile asupra sa:

În cursul acestei luni s'a prezentat la trei gravori d'aci un tinăr care a comandat să i-se execute după niște tipare de ghips și hârtie pe cari le-a adus gravuri pe vâlătuțe de oțel. Unuia i-a comandat o gravură care reprezintă portretul regelui Carol I al României, celuilalt o gravură prezentând pajura României, iar celui de al treilea un inel care să rie dințat în interior. Nici unul

din gravori nu știa de comanda dată celorlalți. Comanda fiind cam suspectă, cei doi gravori cărora Dumitrescu le-a comandat pajura și portretul regelui Carol au înștiințat poliția care l'a arestat pe Dumitrescu. Acesta a declarat că a comandat acele gravuri pentru un fabricant de articole cosmetice din Craiova care are nevoie de acele tipare pentru capacele cutiilor în care își desface preparatele.

Totuși s'a putut constata că Dumitrescu avea de gând să falsifice piese de argint românești de 5 lei. Tiparele confiscate sînt foarte reușite.

Dumitrescu pretinde că e fiul unui moșier din Craiova.

Noua impozite în Anglia

»Berliner Tageblatt« spune că foile engleze se ocupă de noul budget de război al Angliei; întocmit de Mac Kenna.

Incasările, cu noile impozite anunțate, se urcă la suma de 387 milioane lire sterlinge, iar cheltuelile la 1590 mil.

Se prevede că impozitul asupra câștigului realizat din război va da 6 milioane lire; se pun impozite asupra zahărului, se pun taxe mari vamale pe ceai, tutun, cafea, cacao și fructe uscate.

Ceai se va importa pentru 4 jumătate milioane și tutun pentru 5 milioane lire mai mult ca anii trecuți.

Nu se pune nici o taxă asupra berei și a alcoolului, fapt ce a produs oarecare nemulțumiri.

Se pun taxe mari și asupra galoanelor, a substanțelor inflamabile, a celor medicinale; precum și asupra așa numitelor articole de lux ca: automobile, filme, ceasornice de perete și buzunar, instrumente muzicale, oglinzi și pălării.

Datoria Angliei, la finele anului financiar curent va fi de 2200 milioane lire, ceea ce nu e mult, avându-se în vedere întinderea posesiunilor Engliterii.

Editor și redactorul responsabil: D. Birăuțiu
Tipografia »Poporul Român«, VII, Ilka-utca 36

Din cauze de strămutare, se află de vândut în Blaj

O casă nouă

cu 2 încăperi, pivniță, fântână cu apă bună de beut, și celelalte de lipsă. — Condițiuni foarte favorabile. — Reflecțanții să se adreseze la redacția acestui ziar.

Dela Administrația ziarului »Foaia Poporului Român«

BUDAPESTA, VII., Ilka-utca 36
se pot cumpăra următoarele cărți:
Rugăciuni pentru soldați

cu binecuvântarea Pr. SS. LL. episcopii Dr. E. Cristea (pentru gr. orientali) și Dr. Valer Frențiu (pentru greco-catolici).

Preful: 1 exemplar cu porto postal 10 filer;

50 exemplare cu porto postal 3 cor 20 fileri;

100 exemplare cu porto postal 5 cor 30 fileri.